

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/220/195/95

WIGILIA'95

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ '95

Wigilia jest w naszym kraju świętem szczególnym, obchodzonym powszechnie. Zgodnie z tradycją spędzamy ją w domu, a w czasie wieczerzy wigilijnej podajemy zwyczajowe potrawy, obdarowujemy się prezentami. Respondentów zapytaliśmy¹, jaka będzie ich tegoroczna Wigilia.

W tym roku, podobnie jak w ostatnich latach, tylko nieliczni nie będą świętować w wieczór wigilijny. Zdecydowana większość Polaków spędzi Wigilię w domu, co dziesiąty - u mieszkających niedaleko krewnych lub znajomych, a co dwudziesty wyjedzie do osób bliskich. Tylko pojedyncze osoby wyjeżdżają w tym okresie na wczasy lub urlop.

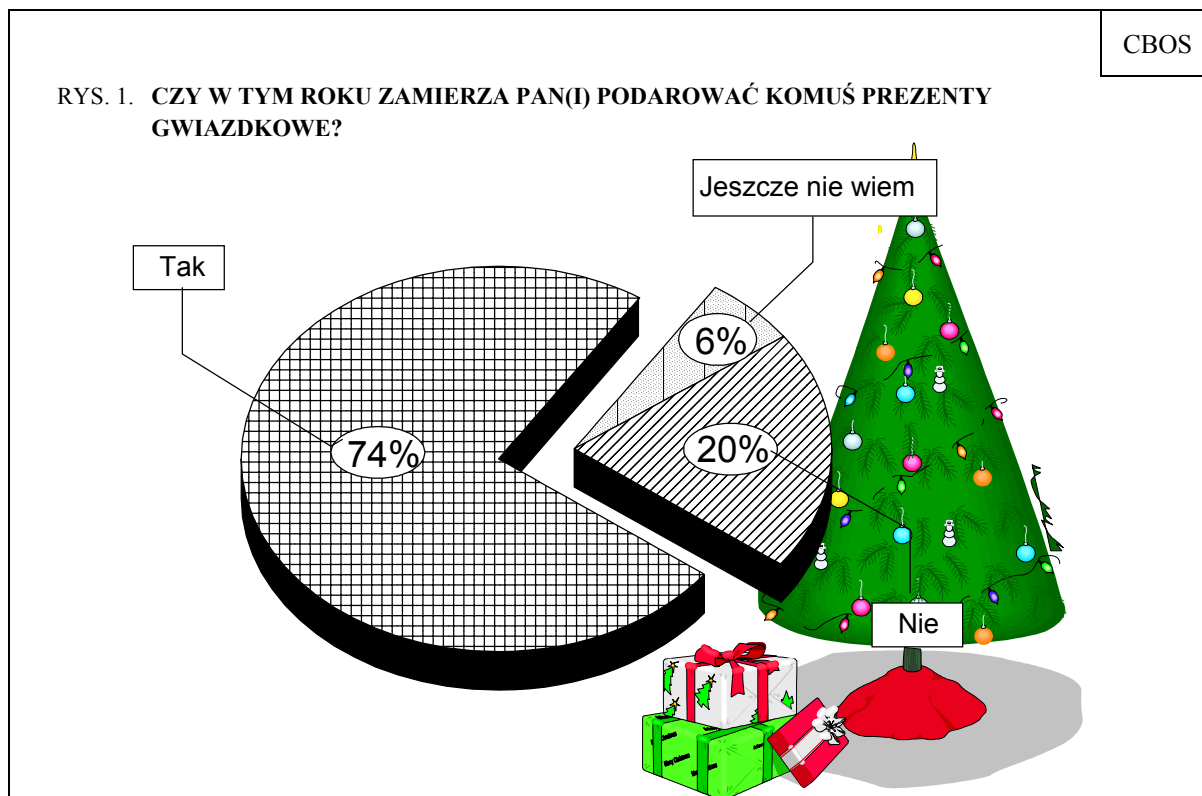
		CBOS
Gdzie spędzi Pan(i)/spędzą Państwo tegoroczną Wigilię?	XII '95	
U siebie w domu	83%	
Wychodzę/wychodzimy do rodziny, krewnych, znajomych	11%	
Wyjeżdżam(y) do rodziny, znajomych, krewnych	5%	
Wyjeżdżam(y) na urlop, wczasy, wycieczkę	0%	
Jeszcze nie wiem, trudno powiedzieć	1%	
Nie mam zwyczaju obchodzenia Wigilii	0%	

¹ Badanie „Omnibus” zrealizowano w dniach 24-29 listopada ‘95 na reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski (N=1175).

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (67) przeprowadzono w dniach 10-13 grudnia ‘95 na reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski (N=1256).

Jakie prezenty pod choinkę?

Radosnym zwyczajem wigilijnym jest obdarowywanie się upominkami. Wiąże się to wprawdzie ze sporymi wydatkami, jednak od ubiegłego roku² wzrosła (o 11 punktów procentowych) liczba osób zamierzających wręczyć komuś prezent gwiazdkowy.

Obecnie planujemy wydać na ten cel średnio 127 nowych złotych i 25 groszy, czyli o 22 złote i 75 groszy więcej niż rok temu.

Tabela 1

w procentach

Jaką sumę w tym roku zamierza Pan(i)/ zamierzają Państwo przeznaczyć na prezenty gwiazdkowe?	Wskazania respondentów według terminów badań			
	XII '92	XII '93	XII '94	XII '95
Do 499 tys. starych zł	35	27	21	31
500 - 999 tys. starych zł	14	15	15	21
1 mln zł i więcej	13	19	25	19
Nie kupuję prezentów	38	39	39	29

² Por. komunikat CBOS „Jakie będą prezenty gwiazdkowe w tym roku?”, grudzień '94.

Mimo że w tym roku więcej osób pragnie obdarować swoich bliskich, to jednak zamierzamy kupować przede wszystkim niedrogie prezenty. Zwiększyła się bowiem - w porównaniu z grudniem '94 - liczba tych, którzy planują wydać na upominki mniej niż 100 nowych złotych, natomiast zmniejszyła liczba badanych, którzy przeznaczą na ten cel większą sumę. Więcej niż dwieście złotych wyda na świąteczne podarunki tylko co siedemnasty Polak. Najdroższe prezenty kupują głównie osoby w wieku 45-54 lata, mieszkańcy wielkich miast, osoby z wyższym wykształceniem, badani osiągający wysokie dochody oraz nie uczestniczący w praktykach religijnych.

Pod choinką znajdują się w tym roku przede wszystkim skromne upominki. W listopadzie ponad połowa planujących obdarować kogoś na Gwiazdkę, nie była jeszcze zdecydowana, co kupić - niespełna jedna trzecia (29%) mówiła ogólnie o zamiarze kupna małych prezentów, drobiazgów, co czternasty badany (7%) podkreślał, że będzie to coś niedrogiego i praktycznego, co szósty (17%) zaś jeszcze nie wiedział, co to będzie.

Tradycyjnie najliczniejszą grupą obdarowanych będą niewątpliwie dzieci, wśród prezentów gwiazdkowych najczęściej bowiem wymieniano słodycze i zabawki. Słodycze kupują przede wszystkim dziadkowie - osoby powyżej 65 roku życia, a także mieszkańcy wsi, badani z wykształceniem podstawowym i osiągający najniższe dochody; natomiast zabawki - częściej niż inni osoby w wieku 25-34 lata, mieszkańcy małych miast i pracownicy sfery budżetowej.

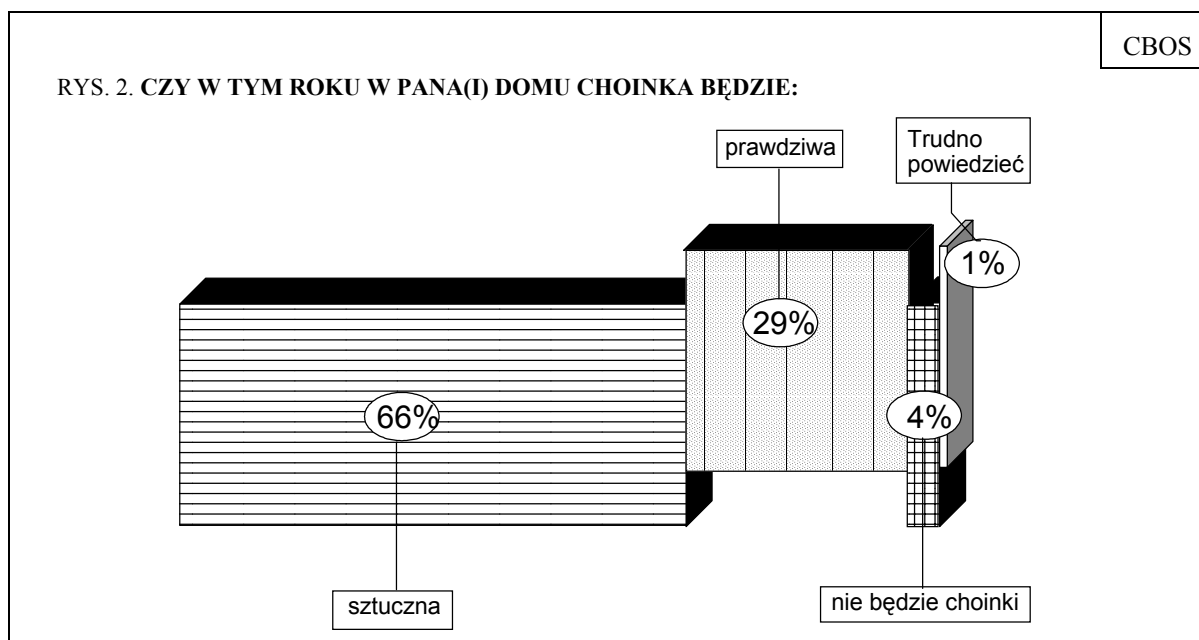
		CBOS
Jakie prezenty gwiazdkowe szykuje Pan(i) pod choinkę?		
Słodycze		25%
Zabawki		24%
Ubrania, bielizna, buty		18%
Kosmetyki		16%
Książki		11%
Pieniądze		4%

Blisko jedna piąta ankietowanych (przede wszystkim mieszkańcy małych miast, rolnicy oraz osoby dobrze sytuowane) zamierza kupić rzeczy praktyczne - ubranie, bieliznę, buty. Co szósty badany obdaruje najbliższych różnego rodzaju kosmetykami. Najchętniej kupują je osoby młode, badani z wykształceniem średnim i wyższym, pracownicy sfery budżetowej oraz osoby oceniające swoje warunki materialne jako dobre. Coś „dla ducha”, czyli książki, zamierza podarować bliskim co dziesiąty ankietowany - najczęściej mieszkańcy wielkich miast, osoby z wyższym wykształceniem, inteligencja i kadra kierownicza, pracownicy sfery budżetowej.

Z kupna prezentów rezygnują głównie ludzie starsi, powyżej 55 roku życia, emeryci i renciści, mieszkańcy małych miast, osoby z wykształceniem podstawowym oraz osiągające niskie dochody.

Choinka sztuczna czy prawdziwa?

Świąteczne drzewko będzie prawie w każdym polskim domu, jednak zdecydowanie przeważać będą choinki sztuczne.

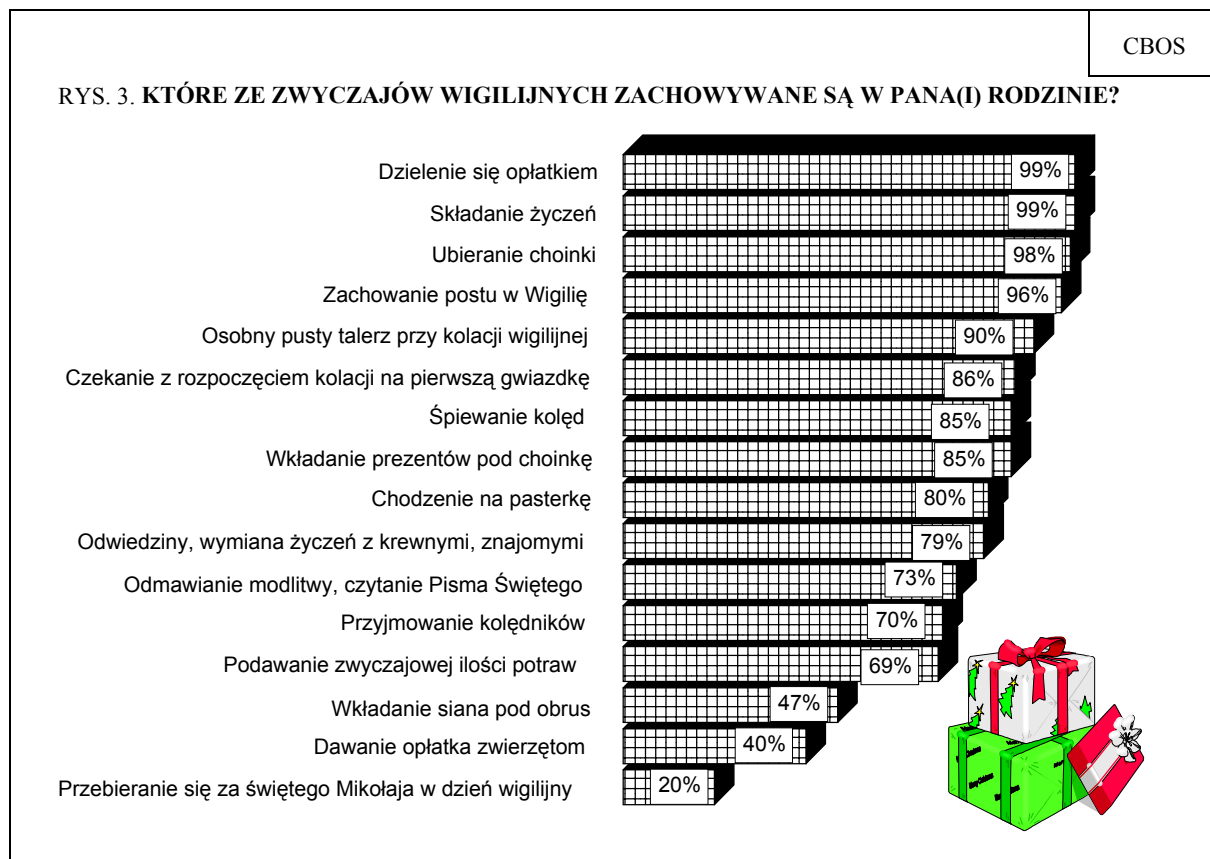

Najbardziej przywiązani do prawdziwej choinki są mieszkańcy wsi i wielkich miast, osoby z wyższym wykształceniem, a także badani o najniższych dochodach,

mieszkający w regionach wschodnim i północnym. Zwolennikami sztucznych drzewek są przede wszystkim mieszkańcy miast średniej wielkości oraz pracownicy umysłowi i robotnicy. Można przypuszczać, że wybór choinki podyktowany jest różnego rodzaju względami. Jedni uważają, że sztuczne drzewko jest bardziej praktyczne i tańsze od naturalnego, drudzy wybierają pachnący świerk lub jodłę, dlatego że są dla nich bardziej dostępne bądź kierują się względami estetycznymi i przywiązaniem do tradycji.

Zwyczaje wigilijne

Wigilia Bożego Narodzenia jest świętem religijnym, a jednocześnie mocno zakorzenionym w ludowym obyczaju i tradycji. Wieczór wigilijny wiąże się w naszej tradycji z wieloma zwyczajami, które stanowią swoistą mieszankę elementów sakralnych, ludowych i świeckich. Zapytaliśmy ankietowanych, które z obyczajów wigilijnych kultywowane są w ich domach.

Równie powszechne jak samo obchodzenie Wigilii są takie zwyczaje religijne, jak: dzielenie się opłatkiem i towarzyszące mu składanie sobie życzeń, a także przestrzeganie w tym dniu postu. Modlitwę odmawia w ten wieczór blisko trzy czwarte ankietowanych. Prawie w każdym domu ubiera się choinkę. W przeważającej większości rodzin (85%) czeka się z rozpoczęciem kolacji na pierwszą gwiazdkę, śpiewa kolędy i kładzie pod choinką prezenty.

Tradycyjne i ludowe zwyczaje wigilijne, takie jak czekanie na pierwszą gwiazdkę, podawanie określonej ilości potraw, przygotowanie dodatkowego nakrycia, śpiewanie kolęd, chodzenie na pasterkę, wkładanie siana pod obrus i dzielenie się opłatkiem ze zwierzętami są najbardziej rozpowszechnione na wsi i w małych miastach oraz wśród osób mniej wykształconych. Tradycje te najsilniej utrzymują się w regionie wschodnim i południowo-wschodnim.

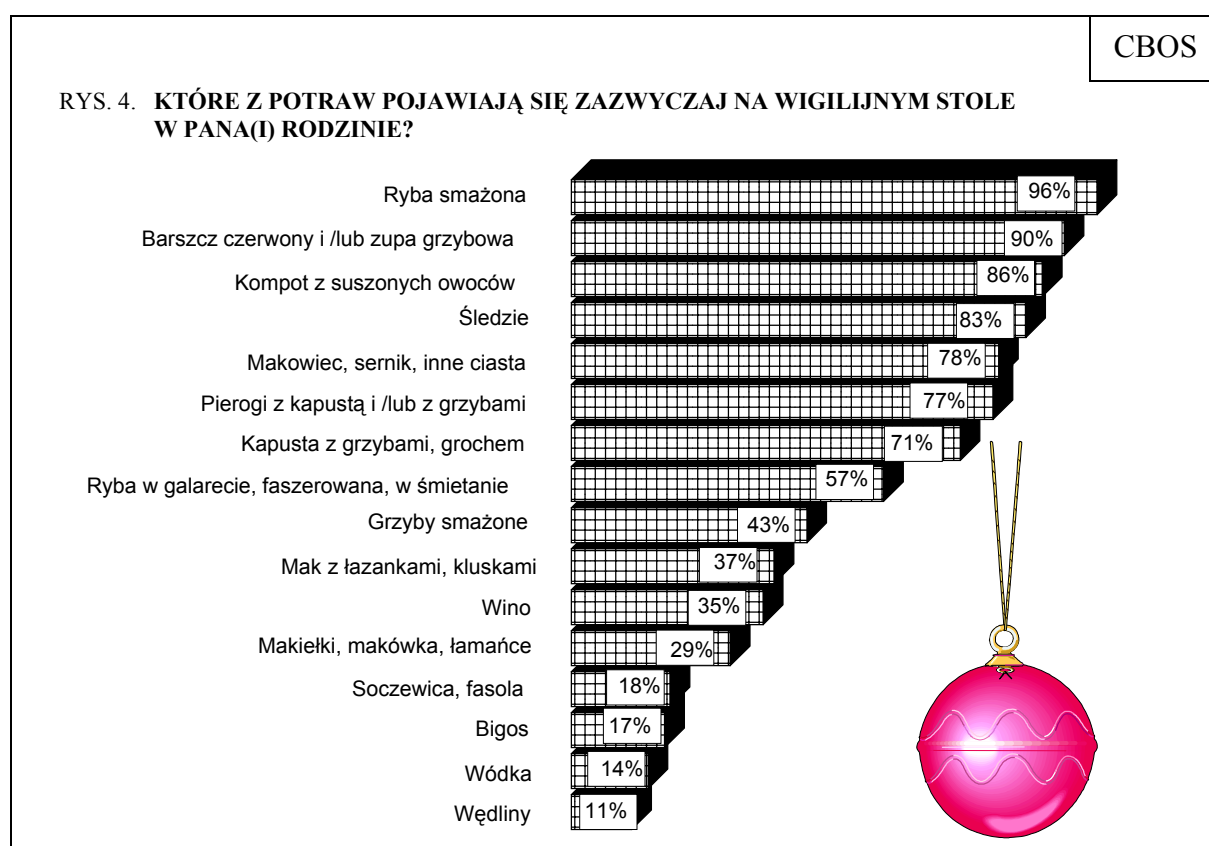
Spośród zwyczajów nie związanych z wiarą bardzo popularne jest obdarowywanie się prezentami, przede wszystkim wśród mieszkańców miast i osób z wyższym wykształceniem. Przebrany święty Mikołaj pojawia się tylko w co piątej rodzinie; najczęściej odwiedza domy rolników i osób o najniższych dochodach. Obydwa te zwyczaje cieszą się szczególną popularnością w regionach, w których inne tradycje nie są tak rozpowszechnione, to jest w Polsce północnej, środkowozachodniej i środkowej.

Obyczaje wigilijne najrzadziej zachowywane są w rodzinach osób nie uczestniczących w praktykach religijnych, choć i tak stosuje się je w nich często, na przykład opłatkiem dzieli się 96% niepraktykujących.

Wieczór wigilijny jest dla większości ankietowanych okazją do odwiedzenia dalszej rodziny, znajomych i złożenia im życzeń. Zwyczaj ten jest popularny zarówno w mieście, jak i na wsi, wśród osób zamożnych i ubogich, mniej i bardziej wykształconych.

Potrawy wigilijne

W każdym z domów w wieczór wigilijny pojawiają się na stole tradycyjne potrawy, które podkreślają rodzinną atmosferę tego szczególnego wieczoru. Zapytaliśmy ankietowanych, które z wigilijnych potraw podaje się zazwyczaj w ich domu.

Daniem, które można spotkać niemal na każdym polskim stole jest ryba smażona. Spośród innych potraw rybnych najbardziej popularne są śledzie, szczególnie wśród mieszkańców regionu środkowego i wschodniego; stosunkowo rzadko pojawiają się one na stołach mieszkańców regionu południowo-wschodniego. Ryby w galarecie, faszerowane i w śmietanie preferują mieszkańcy wielkich miast, osoby z wyższym wykształceniem i rodziny lepiej sytuowane.

Nieodłącznym elementem kolacji wigilijnej są też zupy. Barszcz czerwony jest najbardziej popularny w regionie północnym i zachodnim. Zupę grzybową natomiast podaje się w ten wieczór najczęściej w domach rolników i robotników niewykwalifikowanych, mieszkańców regionu środkowego. W regionie południowo-wschodnim popularne są obydwie zupy.

Mimo że 96% respondentów deklaruje zachowywanie postu w ten dzień, w co dziesiątej rodzinie podaje się wędliny, a w co szóstej - bigos. Jedna trzecia respondentów pije w ten wieczór wino, a jedna dziesiąta wódkę. Być może wpływ na to ma tegoroczny termin Wigilii - niedziela, która zwalnia od zachowywania postu. Może również być tak, że post rozumiany jest przez badanych mało rygorystycznie i kończy się dla nich już pod koniec dnia. Najmniej wstrzemięźliwi są mieszkańcy wielkich miast, regionu środkowego i północnego oraz, co zrozumiale, osoby nie uczestniczące w praktykach religijnych.

★

★

★

Zgodnie z tradycją również w tym roku Wigilię spędzimy przede wszystkim w naszych rodzinnych domach. Niemal w każdym z nich będzie choinka, pod którą w wigilijny wieczór położymy podarunki, głównie słodczyce i zabawki dla naszych milusińskich. Prawie wszyscy podzielimy się opłatkiem i złożymy sobie życzenia. Na stołach królować będą w ten wieczór: barszcz, zupa grzybowa i ryba smażona. Przebieg dalszej części wieczoru wigilijnego oraz dobór pozostałych potraw zależeć będzie od tego, czy mieszkamy na wsi czy w mieście oraz w którym regionie. Niewątpliwie jednak wigilijnej tradycji stanie się zadość.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. włocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Jaką sumę w tym roku zamierza Pan(i)/zamierzają Państwo przeznaczyć na prezenty gwiazdkowe? (%)

	Nie kupuję	do 49 zł	50-99 zł	100-199 zł	200 zł i więcej	Liczba osób
Ogółem	29	31	21	13	6	1101
Płeć						
Mężczyźni	28	29	21	14	8	515
Kobiety	29	33	21	12	5	587
Wiek						
do 24 lat	23	35	23	14	6	137
25-34	19	32	23	19	7	199
35-44	22	33	21	16	9	242
45-54	30	30	19	11	10	190
55-64	40	25	20	11	4	149
65 lat i więcej	42	30	19	8	1	184
Miejsce zamieszkania						
Wieś	30	35	22	10	3	414
Miasto do 20 tys.	37	26	18	13	6	134
od 21 do 100 tys.	21	36	21	14	8	200
101-500 tys.	34	28	15	18	6	232
501 tys. i więcej mieszk.	16	22	32	15	17	119
Region						
Północny	23	32	23	16	7	148
Zachodni	35	27	17	14	6	116
Środkowo-zachodni	26	25	22	19	8	164
Środkowy	20	37	23	13	7	188
Wschodni	26	37	23	11	4	129
Południowo-wschodni	39	34	16	7	3	165
Południowo-zachodni	32	25	21	14	8	191
Wykształcenie						
Podstawowe	44	31	18	5	2	378
Zasadnicze zawodowe	25	36	21	15	3	316
Średnie	20	29	24	18	10	334
Wyższe	7	18	20	26	28	73
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	6	22	24	22	26	70
Prac. umysł. niż. szczebla	13	27	19	24	17	101
Pracownicy fiz.- umysł.	22	29	40	2	8	49
Robotnicy wykwalifikowani	24	29	21	23	3	130
Robotnicy niewykwalifik.	30	44	21	3	1	56
Rolnicy	33	31	24	10	1	73
Prywatni przedsiębiorcy	9	17	21	30	22	61
Bierni zawodowo						
Renciści	44	32	15	7	1	161
Emeryci	42	29	19	8	2	188
Uczniowie i studenci	15	53	23	8	2	50
Bezrobotni	33	35	21	8	2	105
Gospodynie domowe i inni	29	33	19	13	6	57
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	13	30	25	21	11	114
Sektor państwowy	18	34	19	20	9	119
Sektor prywatny	18	25	21	20	15	213
Spółdzielczość	17	20	42	10	11	23
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 125 zł	37	36	18	8	1	196
125 - 199	35	32	24	6	3	118
200 - 274	29	36	23	9	3	300
275 - 324	30	25	23	17	4	146
325 i powyżej	19	25	18	22	15	289
Ocena własnych war. mater.						
Złe	43	35	12	6	3	344
Średnie	28	32	23	13	3	509
Dobre	9	22	27	24	17	246
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	39	21	35	5	1	86
Raz w tygodniu	28	36	19	12	4	610
Kilka razy w roku	25	28	20	18	9	298
W ogóle nie uczestniczy	33	19	22	11	15	107
Poglądy polityczne						
Lewica	27	31	17	19	6	217
Centrum	23	35	22	13	7	308
Prawica	25	29	25	14	7	335
Trudno powiedzieć	42	28	17	8	5	235

Tabela 2. Które ze zwyczajów wigilijnych zachowywane są w Pana(i) rodzinie? 1 - Ubieranie choinki; 2 - Czekanie z rozpoczęciem kolacji na pierwszą gwiazdkę; 3 - Odmawianie modlitwy, czytanie Pisma Świętego; 4 - Dzielenie się opłatkiem; 5 - Składanie sobie życzeń; 6 - Podawanie zwyczajowej ilości potraw; 7 - Zachowanie postu w Wigilię; 8 - Osobny pusty talerz przy kolacji wigilijnej; 9 - Śpiewanie kolęd (%)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem	98	85	73	99	99	69	96	91	85
Płeć									
Mężczyźni	98	86	72	99	99	71	95	90	83
Kobiety	99	85	73	100	99	67	97	91	87
Wiek									
do 24 lat	100	77	70	100	99	64	98	90	72
25-34	99	83	74	98	99	64	94	95	86
35-44	99	83	68	99	99	70	96	91	85
45-54	99	88	72	100	99	74	96	92	85
55-64	98	92	81	100	100	72	97	88	93
65 lat i więcej	94	90	74	99	99	68	95	86	89
Miejsce zamieszkania									
Wieś	97	88	84	100	99	72	99	92	90
Miasto do 20 tys.	99	89	73	99	99	67	95	94	91
od 21 do 100 tys.	99	88	66	100	99	71	95	91	82
101-500 tys.	99	82	68	98	99	66	92	88	82
501 tys.i więcej mieszk.	99	77	56	100	99	64	96	86	78
Region									
Północny	100	83	62	99	100	65	93	92	89
Zachodni	99	85	81	100	100	71	95	87	88
Środkowozachodni	99	85	71	100	100	66	95	94	88
Środkowy	98	82	49	99	99	69	95	90	79
Wschodni	95	89	86	100	99	76	98	91	90
Południowo-wschodni	99	90	86	99	99	76	98	90	92
Południowo-zachodni	97	85	81	99	97	62	96	89	79
Wykształcenie									
Podstawowe	97	90	80	99	99	71	97	89	87
Zasadnicze zawodowe	99	87	75	100	99	72	96	94	87
Średnie	99	80	66	99	99	65	94	90	83
Wyższe	99	77	52	99	100	61	97	87	79
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	99	75	49	99	100	65	96	91	77
Prac. umysł. niż. szczebla	100	86	67	100	100	72	96	93	83
Pracownicy fiz.- umysł.	99	89	74	99	99	73	97	88	81
Robotnicy wykwalifikowani	98	84	74	99	98	67	96	91	88
Robotnicy niewykwalifik.	99	86	78	100	98	67	96	92	89
Rolnicy	99	93	87	100	99	75	100	93	90
Prywatni przedsiębiorcy	99	81	62	97	97	75	95	87	78
Bierni zawodowo									
Renciści	96	89	77	99	99	70	96	88	91
Emeryci	99	80	67	99	98	70	90	91	81
Uczniowie i studenci	100	72	63	100	99	56	96	96	63
Bezrobotni	100	87	71	96	100	61	96	94	84
Gospodynie domowe i inni	100	81	90	100	100	56	95	88	86
Pracujący poza rolnictwem									
Sfera budżetowa	99	79	60	100	100	68	96	93	83
Sektor państwowy	99	90	68	100	100	72	96	91	85
Sektor prywatny	99	81	72	98	98	68	96	91	84
Spółdzielczość	94	81	89	100	100	75	95	83	88
Dochody na jedną osobę									
Poniżej 125 zł	99	89	81	100	99	72	97	94	87
125 - 199	98	91	71	99	98	72	95	94	91
200 - 274	97	84	77	100	99	69	97	90	85
275 - 324	99	81	71	98	100	69	93	91	87
325 i powyżej	98	83	62	99	99	64	96	88	79
Ocena własnych war. mater.									
Złe	98	86	75	99	99	68	96	91	86
Średnie	98	86	73	99	98	71	96	91	87
Dobre	99	83	67	100	100	66	96	89	81
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	98	88	86	99	98	77	98	93	93
Raz w tygodniu	99	89	83	100	100	70	99	92	92
Kilka razy w roku	99	85	61	100	100	67	95	90	81
W ogóle nie uczestniczy	95	67	32	96	97	59	82	82	54
Poglądy polityczne									
Lewica	99	80	59	99	100	67	95	89	82
Centrum	98	83	69	100	99	72	95	91	79
Prawica	99	88	80	100	100	70	98	94	90
Trudno powiedzieć	97	89	78	99	98	65	94	86	89

Tabela 2 cd. 10 - Wkładanie prezentów pod choinkę; 11 - Przebieranie się za Świętego Mikołaja w dzień wigilijny; 12 - Chodzenie na pasterkę; 13 - Wkładanie siana pod obrus; 14 - Przyjmowanie kołędników; 15 - Dawanie opłatka zwierzętom; 16 - Odwiedziny, wymiana życzeń z krewnymi, znajomymi; 17 - Inne

(%)

	10	11	12	13	14	15	16	17	Liczba osób
Ogółem	85	20	79	47	70	39	79	4	1256
Płeć									
Mężczyźni	85	21	81	48	70	39	76	4	594
Kobiety	85	19	78	47	70	40	82	4	662
Wiek									
do 24 lat	87	19	86	43	67	44	85	3	171
25-34	85	25	78	53	71	42	82	3	225
35-44	90	15	77	47	67	38	76	2	271
45-54	88	19	81	35	70	35	75	6	217
55-64	82	24	84	53	80	39	80	7	172
65 lat i więcej	76	17	72	54	67	39	81	4	199
Miejsce zamieszkania									
Wieś	81	24	91	67	76	62	81	4	466
Miasto do 20 tys.	89	21	79	46	76	32	81	3	156
od 21 do 100 tys.	84	17	74	38	66	21	76	4	235
101-500 tys.	88	11	75	26	58	24	75	2	236
501 tys.i więcej mieszk.	90	22	62	36	70	31	84	6	164
Region									
Północny	97	26	79	30	69	31	77	3	169
Zachodni	83	10	84	44	81	22	85	4	125
Środkowozachodni	90	40	81	32	70	40	78	4	189
Środkowy	92	24	61	52	54	39	82	3	223
Wschodni	83	23	92	75	80	63	83	4	136
Południowo-wschodni	66	9	88	72	82	54	82	7	200
Południowo-zachodni	84	7	78	31	64	28	72	3	215
Wykształcenie									
Podstawowe	79	20	81	57	74	47	83	4	465
Zasadnicze zawodowe	86	24	87	46	75	42	77	5	347
Średnie	89	17	75	39	61	30	77	3	357
Wyższe	96	17	57	37	64	28	82	6	86
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	96	15	62	38	58	25	76	3	72
Prac.umysł.niż.szczebla	92	14	79	34	69	28	78	3	118
Pracownicy fiz.- umysł.	91	21	74	57	75	31	89	2	52
Robotnicy wykwalifikowani	84	17	82	43	70	37	73	1	148
Robotnicy niewykwalifik.	92	15	89	47	68	34	92	4	60
Rolnicy	87	28	93	76	71	69	75	6	99
Prywatni przedsiębiorcy	97	31	58	35	71	39	72	9	45
Bierni zawodowo									
Renciści	77	20	78	51	75	40	82	5	398
Emeryci	83	28	87	45	72	44	78	4	115
Uczniowie i studenci	90	4	80	30	60	30	87	2	65
Bezrobotni	81	18	80	53	57	56	75	2	56
Gospodynie domowe i inni	90	17	77	42	72	30	75	6	28
Pracujący poza rolnictwem									
Sfera budżetowa	93	17	74	34	71	30	75	6	115
Sektor państwowy	88	17	80	46	69	33	76	2	165
Sektor prywatny	91	21	72	40	68	35	81	3	218
Spółdzielczość	87	15	97	63	79	34	83	4	24
Dochody na jedną osobę									
Poniżej 125 zł	84	29	92	64	73	65	79	3	209
125 - 199	86	23	85	54	68	45	83	2	157
200 - 274	83	18	78	52	72	39	78	2	313
275 - 324	86	24	79	43	74	32	81	6	184
325 i powyżej	87	15	69	33	67	25	77	6	327
Ocena własnych war. mater.									
Złe	83	22	82	51	70	46	77	3	404
Średnie	86	20	79	49	69	38	80	5	584
Dobre	86	16	75	40	72	33	80	4	264
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	90	9	88	56	73	39	84	9	108
Raz w tygodniu	85	23	89	54	76	42	80	4	707
Kilka razy w roku	88	20	72	37	64	38	79	3	305
W ogóle nie uczestniczy	77	10	37	30	53	29	73	4	135
Poglądy polityczne									
Lewica	83	21	69	43	66	39	72	2	231
Centrum	89	18	77	46	66	34	80	5	344
Prawica	87	20	87	50	75	40	82	5	426
Trudno powiedzieć	77	20	78	50	70	46	80	2	252

Tabela 3. Które z potraw pojawiają się zazwyczaj na wigilijnym stole w Pana(i) rodzinie? 1 - Barszcz czerwony; 2 - Zupa grzybowa; 3 - Pierogi z kapustą i/lub z grzybami; 4 - Sledzie; 5 - Ryba w galarecie, faszerowana, w śmietanie; 6 - Wędliny; 7 - Ryba smażona; 8 - Grzyby smażone; 9 - Kapusta z grzybami, grochem; (%)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem	66	64	76	83	57	11	96	43	71
Płeć									
Mężczyźni	69	71	80	83	55	14	95	43	71
Kobiety	64	58	73	83	58	8	97	43	72
Wiek									
do 24 lat	68	59	79	78	57	27	95	40	66
25-34	64	56	81	85	51	13	96	41	71
35-44	65	65	80	86	61	8	98	49	71
45-54	68	62	70	78	57	10	97	41	71
55-64	70	68	73	83	52	7	96	39	71
65 lat i więcej	64	75	75	86	59	4	94	45	77
Miejsce zamieszkania									
Wieś	62	69	78	82	54	10	95	49	73
Miasto do 20 tys.	67	57	72	87	57	14	99	50	76
od 21 do 100 tys.	68	64	80	80	52	10	98	44	72
101-500 tys.	70	58	74	81	55	12	94	32	60
501 tys.i więcej mieszk.	72	66	77	89	70	14	98	33	75
Region									
Północny	77	57	84	94	74	19	92	42	61
Zachodni	93	55	90	89	55	13	99	35	62
Środkowozachodni	59	63	52	86	65	7	97	59	69
Środkowy	55	78	87	97	69	12	98	48	77
Wschodni	58	59	84	100	58	4	94	44	84
Południowo-wschodni	78	70	88	54	31	10	96	40	73
Południowo-zachodni	57	59	59	70	45	13	96	31	71
Wykształcenie									
Podstawowe	65	70	76	86	54	9	94	46	74
Zasadnicze zawodowe	64	63	74	87	56	15	97	47	72
Średnie	68	59	80	76	57	11	97	36	69
Wyższe	76	55	76	82	67	8	97	36	66
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	67	62	75	87	61	4	97	36	70
Prac.umysł.niż.szczebla	66	57	77	75	65	11	100	42	71
Pracownicy fiz.- umysł.	71	53	83	84	64	19	98	43	82
Robotnicy wykwalifikowani	69	65	73	85	51	14	98	43	66
Robotnicy niewykwalifik.	52	73	79	84	47	16	99	47	74
Rolnicy	49	74	82	88	59	8	97	59	85
Prywatni przedsiębiorcy	71	58	89	84	73	15	100	42	74
Bierni zawodowo									
Renciści	67	70	73	84	56	6	95	42	72
Emeryci	63	58	84	80	59	24	95	30	71
Uczniowie i studenci	83	52	78	71	49	23	92	41	53
Bezrobotni	64	48	62	93	50	8	89	52	59
Gospodynie domowe i inni	91	64	76	78	36	6	100	43	70
Pracujący poza rolnictwem									
Sfera budżetowa	68	59	77	86	62	9	97	37	68
Sektor państwowy	67	67	78	83	54	13	98	52	76
Sektor prywatny	66	60	76	80	62	12	99	38	74
Spółdzielczość	74	61	86	74	32	10	100	38	62
Dochody na jedną osobę									
Poniżej 125 zł	64	67	82	88	53	14	96	47	74
125 - 199	66	63	79	86	55	8	97	43	66
200 - 274	68	66	72	80	50	9	96	44	68
275 - 324	60	69	73	85	58	15	94	44	75
325 i powyżej	72	57	78	80	65	10	97	39	74
Ocena własnych war. mater.									
Złe	67	62	77	86	55	12	96	41	70
Średnie	65	67	76	82	56	12	96	44	73
Dobre	68	60	76	81	59	10	97	43	69
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	65	58	64	75	54	9	98	38	71
Raz w tygodniu	67	64	78	81	53	8	97	44	75
Kilka razy w roku	65	68	79	89	62	13	96	46	68
W ogóle nie uczestniczy	66	60	75	87	63	26	91	38	61
Poglądy polityczne									
Lewica	63	67	73	87	60	10	95	47	71
Centrum	68	62	83	85	58	11	98	44	71
Prawica	69	64	76	79	54	9	97	41	72
Trudno powiedzieć	64	64	73	83	56	15	94	41	72

Tabela 3 cd. 10 - Bigos; 11 - Soczewica, fasola; 12 - Makiełki (makówka), łamańce; 13 - Mak z łazankami, kluskami; 14 - Makowiec, sernik, inne ciasta; 15 - Wino; 16 - Wódka; 17 - Kompot z suszonych owoców (%)

	10	11	12	13	14	15	16	17	Liczba osób
Ogółem	17	18	28	37	78	35	14	86	1256
Płeć									
Mężczyźni	23	19	26	35	75	37	18	85	594
Kobiety	12	16	30	39	80	34	11	87	662
Wiek									
do 24 lat	30	12	25	39	80	34	13	83	171
25-34	21	14	26	41	78	37	14	83	225
35-44	12	18	27	35	77	37	12	89	271
45-54	16	19	36	36	77	30	15	84	217
55-64	15	20	27	30	77	40	15	89	172
65 lat i więcej	12	23	29	43	77	33	16	90	199
Miejsce zamieszkania									
Wieś	18	18	24	37	74	33	12	85	466
Miasto do 20 tys.	17	19	25	37	75	36	15	83	156
od 21 do 100 tys.	16	17	28	37	81	31	13	85	235
101-500 tys.	18	14	30	33	74	34	13	83	236
501 tys.i więcej mieszk.	16	24	41	47	90	51	23	97	164
Region									
Północny	31	11	19	40	83	33	14	75	169
Zachodni	13	11	32	35	81	32	11	82	125
Środkowozachodni	18	15	34	44	91	36	11	75	189
Środkowy	17	24	25	36	77	45	24	97	223
Wschodni	16	6	9	53	45	22	14	87	136
Południowo-wschodni	11	29	18	34	83	31	14	94	200
Południowo-zachodni	14	19	55	26	76	42	10	88	215
Wykształcenie									
Podstawowe	16	20	23	37	76	31	16	86	465
Zasadnicze zawodowe	23	19	31	36	77	38	16	83	347
Średnie	13	15	31	40	78	35	11	89	357
Wyższe	18	12	36	34	89	46	11	87	86
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	15	10	26	32	83	44	13	84	72
Prac.umysł.niż.szczebla	11	13	40	34	82	31	8	91	118
Pracownicy fiz.- umysł.	16	18	32	42	86	50	9	90	52
Robotnicy wykwalifikowani	13	18	34	36	69	37	13	85	148
Robotnicy niewykwalifik.	28	19	29	27	81	27	16	87	60
Rolnicy	14	14	22	45	66	29	12	89	99
Prywatni przedsiębiorcy	34	32	30	35	77	44	10	81	45
Bierni zawodowo									
Renciści	14	22	29	39	79	33	17	87	398
Emeryci	30	14	14	34	75	40	18	78	115
Uczniowie i studenci	24	13	19	44	77	33	12	88	65
Bezrobotni	14	20	26	39	89	34	16	80	56
Gospodynie domowe i inni	15	12	43	40	81	37	14	88	28
Pracujący poza rolnictwem									
Sfera budżetowa	14	11	34	42	88	39	8	83	115
Sektor państwowy	15	15	29	25	73	39	12	91	165
Sektor prywatny	20	21	37	36	78	40	16	87	218
Spółdzielczość	11	22	35	55	50	12	11	83	24
Dochody na jedną osobę									
Poniżej 125 zł	24	19	19	37	76	29	16	85	209
125 - 199	14	18	27	34	74	34	16	81	157
200 - 274	16	20	29	41	74	33	11	87	313
275 - 324	20	14	27	36	79	41	15	84	184
325 i powyżej	15	18	36	35	84	41	15	89	327
Ocena własnych war. mater.									
Złe	18	19	29	41	79	32	15	85	404
Średnie	18	17	27	35	76	36	15	87	584
Dobre	14	17	31	39	78	40	11	86	264
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	9	16	41	36	70	31	8	87	108
Raz w tygodniu	15	18	28	38	78	30	10	87	707
Kilka razy w roku	19	17	27	38	77	41	19	85	305
W ogóle nie uczestniczy	33	16	26	37	82	52	31	82	135
Poglądy polityczne									
Lewica	16	14	28	38	79	43	17	86	231
Centrum	16	16	31	40	75	33	15	84	344
Prawica	16	19	26	34	78	32	10	90	426
Trudno powiedzieć	23	21	29	38	80	38	18	84	252